

ուսումնական զիրքեր տպենք սա սխտե-
մով. մեր նամակները գրենք, մեր ըսելի-
քը, մեր ճառերը արձանագրենք: «Ուղ-
ղափառները» կ'ուզեն հետեին, կ'ուզեն
չհետեին: Երբ գործնականապէս տեսան որ
այս դիրին, սաշուն գործիք մ'է, իրենց
շահերէն մղուած՝ կը պարտաւորին ընդու-
նել:

ՏՈՒԹ. ՊԱՋԻԼ

ԵՂԻ ԶՈՐՍ ՅԵՂԱՆԱԿՆԵՐ

ՀԵԱԳՈՅՆ ԳՐԱԳՐԻ ՄԸ ՄԷՋ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՅԵՂԱՆԱԿ

Տպագիր 1828-ի - Գրչագիր 1224-ի

ԷՋ ՏՊ. 188

108. հեղմամբ արեամբն — հեղմամբ
արեամբն

109. քան զամենայն մարգարէս — քան
զամենայն մարգարէսն

110. զարտաքին թշնամիսն կոտորե-
լով, այլ զազգատունսն — զարտաքին
զթշնամիսն կոտորեալ, այլ և զարգատունսն
իւր

Էլ, Եթէ — Եթէ

մեք որ — մեք որք

108. Բ. Գ. Դ. հեղման արեամբ: — Ե. հեղ-
մամբ արեամբ: — Ե. Ալթ՝ հեղման արեամբ
կամ հեղմամբ արեամբ: [Պարզ և ուղիղ ձեռն է՝
հեղմամբ արեամբ կամ արեամբ]

109. Բ. Գ. Դ. Ե:

110. Բ. Գ. Դ. զարտաքին քնամիսն կոտո-
րելով, այլ զազգատունսն իւր: — Ե. (ԶԹԿԱ)
և զազգատունսն իւր: — Զ. (ԶԹԿԱ) և զազգա-
տունսն:

111. Բ. Գ. Դ. Ե. և մեծապէս վայելեցաք
յիւրեւորարարս: — Զ. (ԵՄԳ) պարգևս:
— Ե. Ալթ՝ մեծապէս: [Հոս մեծապէս բառը,
որ ուղիղը կ'երևի քան մեծամեծը՝ աւելի կը
պարզէ իմաստը]:

112. Բ. Գ. Դ. Ե. Ե. մօտակցս:

113. Բ. Գ. Դ. Ե. Է:

189

111. և մեծամեծ վայելեցաք յերկնա-
ւոր պարգևս — և մեծապէս վայելեցաք
յերկնային պարգևաց

ևս առաւել — ևս առաւելապէս

112. մօտակայ — մատակա
զանձն իւր ի վերայ մեղաց մերոց —
զանձն վասն մեղաց իմոց

113. արդարացոյց — և արդարացոյց
անմահ զօրութեանն — անմահութեանն

114. զի մի նուազը — զի մի նուա-
զեալ

զպղծութիւնն — զպղծութիւն

115. և զսուրբ մարգարէն զեղիաս —
զմարգարէն եղիայ

ոչ կարէր — ոչ կամէր

116. Աքարու — արարու

117. նախանձուն իւրոյ զուր հարեւրսն
— նախանձուն իւրոյ զոր ունէր զուր հա-
րեւրսն

118. ձեռքը սատակեաց — ձեռաւքն
կոտորեաց

119. և զերկուս յսունսն անշէջ հրոյն
— և զերկուս յիսունսն անշէջ հրոյն

Լուցկիս — Լուցկիք

զաստուածային վրէժն — զաստուա-
ծային վրէժսն

120. անմրանելի և ահագին — ան-
մրանելի ահագին

121. ի յերկինս — յերկինս

114. Բ. Գ. Դ. Ե. Ե: — Զ. Է. զի մի նուազը:
[Հոս ըստ իմաստին նուազ կամ նուազեալն է
ուղիղը, և նուազը՝ անշուշտ շփոթութեամբ Ե-
զած է]:

115. Բ. Գ. Դ. և զսուրբ մարգարէն եղիայ:
— Ե. (ԵՄԳ) եղիայ:

116. Գ: — Բ. Ե. արայարու: — Դ. արա-
յարու: — Ե. Ալթ. Արայարու կամ Արայա-
րու:

117. Բ. Գ. Դ. նախանձուն իւրով զուր հա-
րեւրսն — Է. (Ն)հրոյն (ԶՀ):

118. Բ. Գ. Դ. Ե. Ե. անաք կոտորեաց:

119. Բ. Գ. Դ. Ե: — Զ. Է. և գերկուս յի-
սունսն, և այլն: Ե. Ալթ՝ յիսունսն:

120. Բ. Գ. Դ. Ե:

121. Բ. Գ. Դ. Ե:

190

122. զուք՝ ևս մեծի մասին = զուք
և մասին մեծի

ի վերացումն = ի վերոտտ

123. սրբովք հրեշտակօրք = սրբովք
հրեշտակաց

բուսուցանէ = բուսուցեց

124. ուղեկիցք լինիցիմք և նմին քա-
ղաքակիցք = ուղեկից և նմին քաղա-
քակիցք լինիցիմք

զինչ ևս = զինչ ևս

ձերոյ քաջ նահատակութեանդ = ձեր
քաջ նահատակութեանդ

125. տեղեկագոյնք և հմուտք էք սուրբ
կտակարանացն = տեղեկագոյն և գիտակ
էք սուրբ կտակարանաց

ի մանկութեան ժամանակին = ի ման-
կութեանն իրում

քարիւ = քարիւն

զգունդս = զգունդ

և ապաւոյց զգորան = և զգաւրան ա-
պրեցոյց

126. և զժողովուրդսն = և զժողո-
վուրդն

127. եղև = և եղև

128. առ ի պէտս ժամանակին, և դուք
ձմարիտ ծնեալք ի սուրբ Հոգւոյն որդիք
էք Աստուծոյ և ժառանգակիցք Քրիստոսի:

122. Գ. Գուք ևս մեծ ի մասին: — Է. Գուք՝
ևս. և այլն:

123. [ձիւղն է տպագրիրը]:

124. Բ. Գ. Գ. Ե. ուղեկիցք և նմին. և այլն:
— Զ. ուղեկիցք լինիցիք և նմին քաղաքակիցք:

— Է. ուղեկիցք լինիցիմք և նմին քաղաքակիցք:
125. Բ. Գ. Գ. Ե. Եր. երեք օր. տեղեկ և
հմուտ էք սուրբ կտակարանացն:

126. Բ. Գ. Գ. Ե. Է:

127. Զ:

128. Բ. Գ. Գ. Ե. առ ի պէտս ժամանակին,
և դուք ճշմարիտ ծնունդք սուրբ Հոգւոյն որդիք
էք Աստուծոյ և ժառանգակիցք Քրիստոսի: Մի
որ գծեր: — Է. (ԱԵՊԻՓԵՒ) ճշմարտիւ ծնեալք
ի սուրբ (ՀՈՒՍԵՓՄՈՉ) — Եր. երեք օր. ձրշ-
մարիտ ծնունդք սուրբ:

129. Բ. Գ. Գ. Ե. Եր. Զորս օր. օտարս և
խորրոս: — Է. օտարախորրոս:

130. Բ. Գ. Գ. Ե. զառայինն իսրայէլի:

Մի որ գծեր = առ ի պէտս ժողովրդեանն
ժամանակին. որդի դուք ի սուրբ Հոգւոյն
որդիք էք Աստուծոյ. Մի որ գծեր

191

ի ձէնջ հատանիցէ = ի ձէնջ հանիցէ

129. օտար խորթս = աւտարախորթս

130. զառայինն իսրայէլի = իսրա-
յիկի զառայինն

131. զԳեղէնով զԵփթայիս, և զայլս
ամենեանս: Որք = զԳեղէն զԵփթայայ
և զայլս ամենեանս որք

ի պիղծ կռապաշտութենէն = ի պիղծ
կռապաշտութենէ

132. լուսինն = լուսին

գրան հրամանի = գրան հրամանի

133. ճանապարհ գործեցին առաջի նոցա
ըստ ոչ սովորութեան = ճանապարհորդե-
ցին նոցա ըստ ոչ սովորութեանն

134. Եւ բարձրացեալ պարիսպք քա-
ղաքին Երիքովի ձայնիւ լոկով անկեալ
կործանեցաւ: Եւ այլքն ամենայն՝ որ ըստ
հաւատոց = Ամրացեալ պարիսպ քաղա-
քին ձայնիւ լոկով կործանեցաւ ի վրեժ-
խնկրարիւն առիկեալն արարչութեան: Եւ
այլքն ամենայն որք ըստ աշխնացն

ի դարս իւրաքանչիւր = ի դարս իւ-
րաքանչիւրս

— Զ. (Զ) Իսրայէլի: — Է. Իսրայէլի զառա-
ջինն:

131. Բ. ԳԵԿԵՆՈՒՆ. ԳԵՓԻՐԱՅԻՆՆ, և զայլսն
զամենեանս որք: — Գ. Գ. (ԶԶԵԶ) զամենեանս
որք: — Ե. ԳԵԿԵՆՆ, ԳԵՓԻՐԱՅԻՆ (ԵԶԶՈ): —
Է. ԳԵԿԵՎԵՆ, ԳՅԻՓԻՐԱՅԻՆ և զայլսն ամենայն,
որք: [Միայն Զ. օր. ի հետեւ ձ է վերի տպ.ին,
որքը վերջակէտով մը բաժնեկով նախորդներէն,
ուր հարկ մը չերեկիր. լուսագոյն կը թուի ինչ-
պէս մեր հինգ օրինակք ալ կը դնեն՝ ստորակէտը
կամ միջակէտը]:

132. Զ. Է:

133. Բ. Ե. Եր. երեք օր. ճանապարհ հորդե-
ցին առաջի նոցա ըստ ոչ սովորութեան:

134. Զ. Եւ բարձրացեալ պարիսպք քաղաքին
Երեքովի ձայնիւ լոկով անկեալ կործանեցան ի.
և այլն. որ ըստ հաւատեան: — Է. (ԵՐՊՊ) ձայ-
նիւ (ԼԱՍ): Եւ այլքն ամենայն, որ ըստ հաւա-
տոց: — Ե. Երեւ. օր. ի վրեժխնկրարիւն օ.
րինացն արարչութեան:

135. ի սկզբանէ և մինչև = ի սկզբանէ մինչև

136. և առ յապա, և յաւիտենից յաւիտեանս = և առ յապա մինչև յաւիտեանս յաւիտենից

192

137. ոչ փոփոխի անյեղեղով քնուքնէն Աստուծոյ = և ոչ փոփոխի անյեղեղով քնութիւնն

138. և ինքն ասէր = և ինքն իսկ ասէ

139. սուրբ մարգարէիցն. Ես եմ, ես եմ, նոյն եմ ի սկզբանէ մինչև յաւիտեանս = սուրբ մարգարէին. Ես եմ ես եմ ի սկզբանէ մինչև յաւիտեանս

զբաջութիւնս իմ դրօշելոց = զբաջութիւնս իմ դրօշելոց

եղբարք, մի՛ թուութեամբ լըանիցիրք = եղբարք իմ, թուութեամբ մի՛ լըանիցիրք

հաւատովք = հաւատով

ի վերայ թշնամեացն, որ յարուցեալ զսե ի վերայ մեր = ի վերայ յարուցեալ թշնամեացն

140. կեանք, և եթէ մեռուցանեմք՝ մեզ նոյն կեանք առաջի կան = կեամք. և եթէ մեռուցանեմք, նոյն կենդանութիւնս առաջի կայ մեզ:

Յիշեցուց զբանն Առաքելոյ, որ ասէ = Յիշեցէք զբանն առաքելոյն որ ասէ

141. ուրախութեան = ուրախութեանն առաջի կայր, յանձն էառ = առաջի կայր պատրաստեալ, յանձն առ

վասն աշտրիկ = վասն աշտրիկ և ետ նմա = և շերտիկայ նմա

193

142. ընդ որդւոյն Աստուծոյ, հոգւոյն աչօք = ընդ սիրոյն Քրիստոսի, ոգւոյն աճաւք

զաներեղոյթ յստակ լոյսն ճառագայթից = զաներեղոյթ լոյսն յստակ ճառագայթիցն

որ յամենայն ժամ և յամենայն օր գեր = որ յամենայն աւր գեր

143. և սրբատեսիլ և սրբահայեացս = սրատեսիլ և սրայհայեաց

144. զհայեցուածս, և թափանցանց և զեալ ընդ երկինս = զհայեցուածսն, և թափանցիկ եղեալ յերկինս

145. գերից հատուածոցն = գերիս հատուածոցն

146. Եւ արդ որ ընդ Աստուծոյ աստիճանսն ոտնկոխ եղեալ իցեն, և բարձրութեամբ յարճունին հասեալ, և զամենայն մեծութիւն բովանդակ տեսեալ = և արդ

135. Բ. Ե. Է.
136. Բ. Զ. Է. և առ յապա և յաւիտենից յաւիտեանս և անորքան զամենայն յաւիտեանս: — Բ. (ԵԱՅԵԹ) յաւիտեան (ԵԱԲԶԵ):

137. Բ. Ե. ոչ փոփոխի անյեղով քնութիւնն Աստուծոյ. — Գ. (ՈՔ) յանկէ եղով (ԲԱ): — Է. ոչ փոփոխի անյեղով (ԲԱ):

138. Է.

139. Բ. Գ. Դ. սուրբ մարգարէիցն. Ես եմ և եմ նոյն. Եմ ի սկզբանէ մինչև. յաւիտեանս (ՍՄ) ևս եմ, ևս նոյն եմ (ԻՍՄԵ): Է. (ՍՄ) ևս եմ, ևս եմ, ի սկզբանէ նոյն մինչև յաւիտեանս:

140. Գ. Դ. կեանք, և եթէ մեռուցանեմք՝ մեզ նոյն կեանքն ասալի կան. — Ե. (ԿԵԿՄՄԵԿԱ) կայ. — Է. կեանք (ԵԵՄՄԵ) կեանք (ԱԿ):

141. Բ. Ե.

142. Բ. Գ. Դ. Ե. ընդ սիրոյն Քրիստոսի, հոգւոյ աչօքն. — Ե. ԱՅԵ. ընդ սիրոյն Քրիստոսի:

143. Բ. Ե. և սրբատեսիլ և սրբահայեացս. — Գ. Դ. և սրբահայեացս — Ե. Երկու օր. արատեսիլ և սրբահայեաց:

144. Բ. զհայեցուածս, և թափանցիկ եղեալ ընդ յերկինս. — Գ. Դ. (ԶԵ) թափանցանց (ԵԼԵ): — Ե. (ԵԹԵԼ) երկինս:

145. Բ. գերից հատածոցն.
146. Բ. Եւ արդ՝ որ ընդ Աստուծոյ աստիճանսն ոտնկոխ եղեալ իցեն, և բարձրութեամբ յարճունին հասեալ, և զամենայն մեծութիւնս բովանդակ տեսեալ. — Գ. Դ. Ե. (Բ. Էն զը տարբերին ձառեալ բառով. — Զ. (ԵԱՈԸԱԱ) ոտնկոխ եղեալ իցէ, (ԵԲԵ) հասեալ (ԵԶ) մեծութիւն (ԲՏ). — Է. (Զ. Էն զը տարբեր իցեն բառով. — Ե. Մերն՝ ոտնկոխ. երկու օր. ոտն ոտն փոխեալ. [այս և այ. բառերուն մէջ չփոխութիւն մը պիտի ըլլայ անշուշտ զբացարկին կողմանէ. Եթէ բնագրին մէջ այս եղած է՝ անշուշտ վերջինք անոր ք գիրը պատիւի մը ծայրը կարծեւրով՝ Աստուծոյ կարգացեղ են, և կամ ընդհա-

որ ընդ այս աշտիճան ոտն ոտնփոխեալ
բարձրութեամբ, անդ յարընխան հասեալ
կայ զամենայն զմեծութիւն բովանդակ տե-
սանէ:

194

այսչափ ի բարձունս == այսչափ յեր-
կիւս

147. այսրէն յերկիր տնկեալ թաւալի-
ցիմբ == անդրէն յերկիր թաւալիցիմբ

148. այլ տեղի առեալ անդրէն ի բար-
ձրութեանն հաստատեսցուք == այլ զտեղի
առեալ անդրէն ի բարձրութիւնն հաստա-
տեցիմբ

և հայեցուք == և հայկիյիք

149. լի առնուոյն ապականութեամբ և
անսուրբ պղծութեամբք == լի ապակա-
նութեամբք [չիք մնացուիր]

150. յերկրայինս ախտաբերս թշուա-
ռութիւնք աղքատաց և անթիւ չարչարանք
նոցուն == յերկրատուս. անբաւ են թշուա-
ռութիւնք աղքատաց, և անթիւ չարչա-
րանք նոցունց

աղցաւոր == անցաւոր

բնութեանս == բնութեանց

151. ձմերայնույ և խորչալք ամառայն-

այ, հիւանդութիւնք == ձմերայնի, հի-
ւանդութիւնք

152. երկեւզ արտաքնոց, և աքհալիք
ի ներքնոց անդադար == երկիւզ արտաք-
նոցն անդադար

ցանկան == ցանձան

153. և ինդալից լինին յորժամ զտա-
նեն == և յորժամ զտանեն ինդալից լի-
նին

195

154. եթէ յաջողեալ իցեն ի մեծու-
թեան == եթէ աջողեալք իցեն ի մեծու-
թիւն

155. ի պակասելի կեանս, մեծամտեալ
հպարտանան յանցաւոր մատունս աշխար-
հիս, նոքա == պակասեալ ի կեանս աշ-
խարհիս, մեծամտեալ հպարտանան յան-
ցաւոր ի մատունս, սոքա

չարիք իցեն == չարիք են

156. ոչ գործիցին. ընդ մեծութիւն
խառնեալ է յափշտակութիւն ընչից == ոչ
գործեցան. ընդ մեծութիւնն խառն է յա-
փշտակութիւնն ընչից

157. Գորս վայելեն ընտրութեամբ, նո-
ցուն երկրպագութիւնս == Գորս վայելեն
տերութեամբ նոցունց յերկրպագութիւն

կատակն: Սակայն յամենայն դէպս այս կամ
Աստուծոյ՝ իմաստի ոչինչ տարբերութիւն մը կը
բերեն, վասն զի մի և նոյն տեղը կը յանգին:

147. Բ. Գ. այսրեն յերկիր անկեալ քաւս-
լիցեմբ:

148. Գ. Գ. Ե. այ՝ գտեղի տանայ՝ ան-
դրեն ի բարձրութեանն հաստատեսցուք:

149. Է. լի առնուոյն ապականութեամբ և
անսուրբ պղծութեամբ:

150. Բ. յերկրայինս. ախտաբեր քաւսառու-
քիւնք աղքատաց, անբաւ չարչարանքն նոցուն:

Գ. Գ. (ՅԱԹԱՅԱ) չարչարանք նոցունց: —
Ե. [Կը տարբերի Բ.էն յերկրայինսով]: — Ե.
Երկու օր. յերկրատուս. անբաւ են քաւսառու-
քիւնք. երեք օր. յերկրայինս. ախտաբեր քաւս-
առարիւնք:

151. Բ. Գ. Գ. Ե. ձմերայնույ, և խորչալք
ամառայնույ. հիւանդութիւնք: — Զ. (ԶԵԹ) ա-
մառայնույ (Զ):

152. Բ. Գ. Գ. Ե. երկիւզ արտաքնոց
և անք ներքնոց՝ անդադար: — Զ. երկեւզ ար-
տաքնոց, արհալիք ի (ՆԱ): — Է. երկիւզ
արտաքնոց, և արհալիք ի (ՆԱ): — Ե. երկու

օր. և անք ներքնոց:

153. Գ. Գ. ինդալից լինին յորժամ զտանեն:

154. Բ. Գ. Ե. երէ յաշողեալք. և այլն: —
Է. երէ յաշողեալք են ի մեծութեան:

155. Բ. Ե. ի պակասելի կեանս, մեծամտեալ
հպարտանան ի յանցաւոր մատունս աշխարհիս,
սորս: — Գ. Գ. պակասեալ ի կեանս (ՄԶ) ի
յանցաւոր (ՄԱՍ). — Ե. Մերն՝ ի պակասեալ.
Այլ օր. պակասեալ ի կեանս: [Թէ Գրչագրին և
թէ Գ. Գ. Ե. օրինակներուն պակասեալ ի կեան-
սը շփոթութեան մ'արդիւնք կ'երեկի: Հաւանա-
կան է որ ի պակասելիս անուշագործեամբ կամ
սխալմամբ ի պակասեալ ի կեանս օրինակուած
ըլլայ, այսինքն սոսկ գրչի սխալ. պակասեալին
առջև ի դրինք՝ ըստ Ե. ի առաջին օրինակին]:

156. Գ. Գ. ոչ գործեցին ընդ մեծութիւն
խառնեալ Է. են:

157. Զ. Գորս վայելին անընտրութեամբ,
նոցուն երկրպագութիւնս: — Է. (Յ) վայելին
ընտրութեամբ, (Ն) երկրպագութիւնս: [Որոշ չի
հասկցուիր ինչ ըսել կ'ուզէ այս մասը. քննարո-
քիւն, տերութիւն և անընտրութիւն ոչ մէկն ալ
չի լուսաբաներ յայտնապէս. Cappelletti թարգ-

զպատերազմն == զպատերազմին

զթշնամին == զթշնամին

171. զգերին == զգերին

198

172. ի ձեռն իւրաքանչիւր առաքինու-
թեանց == ըստ իւրաքանչիւր առաքինու-
թեան

հանապազորդիլ == հանապազորդիլ

ի մէջ բանակիս == ի մեծ բանակիս
ձեզ == ձեր

հպիսկոպոսը == հպիսկոպոսանը

173. երիցունը և սարկաւազունը, սաղ-
մոսերգողը == երիցունը, սաղմոսերգաւը

174. իբր վառեալը == իբրու վառեալը

և պատրաստեալը == պատրաստեալը

175. հասանէ == հասանիցէ

յայնմանէ == յայումանէ

ոչ են == ոչ ենք

քանզի == զի

քան == կան

որպէս զի == քանզի

176. ունիցիւն == ունի

199

177. մանաւանդ թէ ի ձէնջ == մա-
նաւանդ եթէ ի ձեզ

178. զսպանմունս զամենայն սուրբ
մարտիրոսացն == զսպանումն զամենայն
սուրբ մարտիրոսացն

179. և հեղումն արեան իւրեանց եղև
ի պարծանս վերնոցն և ներքնոցն == և
հեղումն արեան նոցա եղև պարծանք վեր-
նոցն և ներքնոցս

180. Արդ == Եւ արդ

181. նոյն նահատակութիւն == նոցա
նահատակութիւն

182. չարչարանօք, Յայս վայր խօսե-
ցաւ ի գիշերին յայնմիկ սուրբ երէցն Ղե-
ւոնդ, և փառատրելով կատարեաց զԱմէն
ասելով == չարչարանաւք, Միկեյից ցայս
վայր խաւսեցաւ սուրբ երէցն Ղևոնդ ի
գիշերին յայնմիկ. և փառատրելով զամէն
ասելով

183. սեղան ուղղեալ՝ զամենասուրբ ==
սեղան ուղղեցիւ, և զամենասուրբ

գոյր == կայր

184. երախայ ի բագմարեան գորուն՝
զգիշերն == երախա զգիշերն

185. ընդ առաւօտս == ընդ առաւաւտն

186. լուսազգեստ == լուսազգեստք

187. մեծի սուրբ զատկին == սուրբ
զատկին

188. զուարճութեամբ == զաշխարհամբ

171. Բ. Գ. Դ. Ե.

172. Բ. Գ. Դ. Ե. ի ձեռն իւրաքանչիւր ա-
ռաքինութեան:

173. Բ. Գ. երիցունը և սարկաւազունը, սաղ-
մոսերգողը. — Դ. (Ե) և սարկաւազունը, սաղ-
մոսերգողը:

174. Բ. Գ. Դ. Ե. իրիւ վասեալք:

175. Բ. Գ. Դ. Ե. հասցէ:

176. Բ. Գ. Դ. Ե. ունիւն:

177. Բ. Գ. Դ. Ե. — Զ. Ի. մանաւանդ թէ
ի ձեզ: — Ծ. Մերն. ի ձէնջ. | Որովհետեւ իր
վերի սպաքին մէջ ձեզ դրած է |:

178. Բ. Ե. զսպանումն ամենայն սուրբ մար-
տիրոսացն: — Գ. Դ. (Զ) զամենայն (ՍՄ): ---
Զ. զսպանմունս զամենայն քաջ (Մ):

179. Բ. Գ. Դ. Ե. և հեղումն արեան իւ-
րեանց՝ եղև ի պարծանս վերնոց և ներքնոց: —
Զ. (ԵՂ) արեան (ԻԵԻՊՎԵ) ներքնոց:

180. Բ. Գ. Դ. Ե. Ե:

181. Ե. նոյն նահատակութիւն:

182. Բ. Գ. Ե. չարչարանօք, Յայս վայր
խօսեցաւ ի գիշերին յայնմիկ սուրբ Երեմեյ Ղեւ-

ւոնդ, և փառատրելով կատարեաց զամենևն ա-
սելով: — Դ. [Բ. Գ. Ե-էն կը տարբերի միայն
այնմիկը]: Զ. [Թեոդոսիոյ սպագորութիւնս հոս
յաւելուած մ'ունի՝ զոր չունին մեր միւս օրի-
նակները. չարչարանօք բառէն անմիջապէս վերջ
կը յաւելու. «առաքինացն և ընտրելոց նահա-
տակաց՝ յորոց միջի և դուք էք հանդիսացեալ
այսօր, և հրաւիրեալ ի լուսաւորչացն ձեր սրբոց
հաստնէ ի գունդս նոցա և ժառանգորդս խոս-
տացելոցն լինել անանց բարութեանց ի Քրիս-
տոսէ Յիսուսէ, որ է օրհնեալ յաւիտեանս»:
Վերջը կը սկսի Յայս վայր. և այլն]: — Ծ.
Յերկու օր. փառատրելով:

183. Բ. Ե. ուղղելով սեղան զամենասուրբ:
— Գ. Դ. սեղան ուղղելով (Զ):

184. Բ. Գ. Դ. Ե. երեխայ ի բագմութեան
գորուն՝ զգիշերն:

185. Բ. Գ. Դ. Ե. Ե:

186. Բ. Գ. Դ. Ե. լուսազգեստք:

187. Գ. Դ. Ե. Ե:

188. Ծ. Երկու օր.: — Բ. Գ. Դ. Ե. Ծ.
Երեք օր. զուարճութեամբ:

189. բազմութիւն զօրացն = բազմութեան զարուհ

190. Հաւասարեացէ մահ մեր ընդ մահու = Հաւասարեացի մահու մեր մահուան

200

191. արեան մերոյ ընդ արիւն սուրբ մարտիրոսացն = արեանց մերոց ընդ արեան սուրբ մարտիրոսաց:

ՎԵՅԵՐՈՐԴ ՅԵՂԱՆԱԿ

[Գրչագրիս մէջ այս վեցերորդը չարունակութիւն է մեր նախորդ Հինգերորդ Յեղանակին ուստի ոչ խորագրի ունի և ոչ նոր գլխոյ բաժանում]:

201

192. զօրավար գնդին պարսից = զարավարն պարսից գնդին

պատգամաւորքն = պատգամ[ա]ւորքն

193. ակնկալութեան իւրոյ = ակնկալութեան նոցա

194. յայնմ ժամանակի յառաջ կոչէր զանօրէնն վիսաակ և զամենայն ուրացեալ իշխանսն = յայնմ յառաջ կոչեալ զուրացեալն վիսաակ և զամենայն իշխանսն

195. յաղթութեան = յաղթութեանն

196. զառն առն իւրաքանչիւր քաջութիւն . կոչէր և՛ զբազումս = զառն

առն իւրաքանչիւր զքաջութիւն . կոչեաց զբազումս

ընդ իւրով ձեռամբ = ընդ նորա ձեռամբ

ածել զառաջեալ = զառաջեալ ածել

197. զերամակս = զերամակ

202

սպառազէնք = սպառազէն

198. խօսէր և ընդ մեծամեծսն = խառնէր ընդ առնեայն մեծամեծսն

199. մեծի թագաւորին, և դիր = մեծի թագաւորին դիր

200. քաջութեանն = քաջութեան

201. զեղն և զպսակն և զուռն և զառատածնն = զեղն, և զուռն, և զեղնի պսակն և զառատածնն

իշխանութիւն բազում = իշխանութիւնս բազումս

202. կենդանեալ = կենդանոյն

203. զոր ունիցիք = զոր ունիք

յիշեցէք զսիրելի = յիշեցէք և զսիրելի

204. ողբակիցք ի ներքին սիրելեացն = ողբակիցք ի ներքին ատկեաց

203

յուշ ևս առնէր նոցա զբազում = յուշ ևս առնէր զբազում

ընկերակիցս փախուցեալս = ընկերակիցս փախուցեալ

189. Գ. Դ. բազմութիւնն:

190. Գ. Դ. — Բ. Ե. Հաւասարեացի մահու մեր մահու:

191. Բ. Գ. Դ. արեանս մերոց ընդ արեան սուրբ մարտիրոսացն: — Ե. Զ. արեան (ՄԸ) արեան (ՍԸ):

192. Բ. Գ. Դ. Ե:

193. Բ. Գ. Դ. Ե:

194. Բ. Ե. յայնմ յառաջ կոչէր զանօրէնն վիսաակ և զամենայն ուրացեալ իշխանսն:

195. Բ. Գ. Դ. Ե:

196. Բ. Ե. զառն առն իւրաքանչիւր քաջութիւն, կոչէր և զբազումս:

197. Դ. զերամակս:

198. Բ. Ե. խօսէր ընդ մեծամեծսն: — Գ.

Դ. (ԽԸ) մեծամեծս:

199. Բ. Ե. Ե. մեծ բազաւորին, և դիր: — Գ. Դ. մեծ, և այլն:

200. Բ. Գ. Դ. Ե. Զ. Ե:

201. Բ. Ե. զեղն և զպսակն և զուռն և զառատածնն: — Ե. (ԶԵԶ) և զուռն (ԵԶ):

202. Բ. Ե. Ե. Զորս օր. կենդանոյն:

203. Բ. Գ. Դ. Ե:

204. Բ. Գ. Դ. ողբակիցք ի ներքին սիրելեաց: — Ե. (Ո) ներքին (Ս): — Ե. (Ո) ներքին սիրելեացն: [Զարմանալի է մեր գրչագրին գրածը ատկին սիրելիին տեղ: Ուղիղը սիրելիին է անշուշտ, և շատ աւելի ճիշդ Ե. և Ե. օրինակներունը, որոնք զայն յատկացուցիչ դրած են]:

որք թէպէտեւ ի պատերազմէն == որ
թէպէտեւ ի պատերազմէն
ուստերը == և ուստերը

205. գաւառը == գաւառքն

206. քան զսոյն == քան զսոյնս

207. տարածանէր երկայնէր զճակատն
յերկայնութիւն դաշտին մեծի == տարա-
ծանէր զճակատն ընդ երկայնութիւն դաշ-
տին մեծի

և զընտիր ընտիր նահատակացն == և
զընդիր ընտիր նահատակսն

208. և այսպէս == և այնպէս

իբրև զաշտարակ == իբրև աշտարակ
և կամ իբրև == կամ իբրև

209. մեծի փողոյն պատրաստ հրա-
մայէր լինել == մեծի փողոյ հրամայէր
պատրաստ լինել

210. զգունդ զապարհայիկ և զկատ-
շաց == զգունդն զապարհայիկ և զկատշաց
զԳեղաց == զԳեղայ

204

211. և զայլս ևս ամենայն զընտիր
ընտիր զօրուն մարդիկ ի մի վայր ժողո-
վէր == և զայլ ամենայն ընտիր ընտիր
մարդիկ զաւրուն ի մի վայր կացուցանէր

212. ընդ աջմէ կողմսն գնդին իւրոյ
== ընդ աջմէ իւրոյ գնդին

Հայոց զօրավարին == Հայոց զաւրա-
վարին վարդապետ

արին == կարսվին
մատուցեալ և զաւագանին հարցանէր,
և միարան == մատուցեալ հարցանէր զա-
ւագանին, միարան

զգօրագլուխսն == զաւրագլուխս

213. և նիզակակից նմա == և նիզա-
կակից նորին

214. և զայլն ամենայն նախարարեան
համահարգս երկոցունց == և զայլ ամե-
նայն նախարարսն համահազ երկոցունց
և զամենայն բազմութիւն գնդին == և
զամենայն գաւառսն գնդին

տալը == մատուցանէր

215. խորխոռունեաց == խոսխոռու-
նեաց

216. նիզակակից նմա զընծայինն և
զնիւրսն քաջերունի == նիզակակից նմին
զընծայինն և զնիւրսն քաջերունի
զգունդն երրորդ մատուցանէր == զգունդ
երրորդ մատուցանէ

217. վանանդեցոյ == վանանդեցոյ

նմա հրամայէր == նմա տալը

գնթունի == փնթունի

218. ի թևս նոցա == թևս նոցա

205

219. զհարազատ եղբայր իւր զՀամա-
գասպեան == զհարազատ զեղբայրն իւր
զՀամագասպեանն

205. Բ. — Գ. Դ. գուլառքն:
206. Բ. Գ. Դ. Ե:
207. Բ. Ե. տարածանէր երկայնէր զճակատն
յերկայնութեան մեծի դաշտին:

208. Ե. այսպիս:

209. Բ. Ե. մեծի փողոյ պատրաստ հրա-
մայր լինել:

210. Ե. զգունդն զապարհայիկ և զկատշաց:
— Զ. զգունդն զապարհացի, և զկատշացն: —
Ե. Մերն. զապարհարիկ, այլ օր. զապարա-
հիկ:

211. Բ. Գ. Դ. Ե. և զայլ ևս ընտիր ընտիր
մարդիկ զօրուն ի մի վայր ժողովէր: — Զ.
Ե. և զայլս ևս ամենայն զընտիր ընտիր զօ-
րուն մարդիկ (իՄՎԺ):

212. Բ. Գ. Դ. Ե. ընդ աջմէ կողմսն իւրոյ
զնդին:

213. Բ. Գ. Դ. Ե. և նիզակակից նմին:

214. Բ. Գ. և զայլ ամենայն նախարարեանն
համահարգս երկոցունց: — Դ. [Կը տարբերի
Բ. Գ.էն՝ համահարգս] — Ե. [Կը տարբերի
Բ. Գ.էն՝ համահարգ] — Զ. և զայլն (Ա) նա-
խարարեան համահարգ երկոցունցն: — Ե. Գօ-
րինակին և յերկուս այլ՝ համահարգս. Մի օր. հա-
մահարգ. Այլ օր. համահարգ. Միւս այլ՝ համահարգ:
215. Բ. Գ. Դ. խորխոռունեոյ: — Ե. խոր-
խոռունեոյ:

216. Բ. Գ. Դ. նիզակակից նմա՝ ընծայ լի-
նէր Նիւրսն քաջերունի: — Ե. [Կը տարբերի
նախորդէն՝ Նիւրսն] — Զ. Ե. (Նն) զընծայինն
և զնիւրսն (Ք):

217. Բ. Գ. Դ. Ե. վանանդեցոյ:

218. Ե:

219. Բ. Գ. Ե. զհարազատ եղբայրն. և այլն:
— Գ. (ԶԵ) իւր զՀամագասպեանն:

Արեաց գնդին == ալրեաց գնդին
220. իբրեւ այս այսպէս պատրաստե-
ցան == իբրեւ զայս այսպէս պատրաստեին

221. երկուքեան կողմանքն յի սրտմուռ-
թեամբ և մեծաւ բարկութեամբ == երկու-
քեան կողմանքն սրտմութեամբ և բար-
կութեամբ

և գազանացեալ զօրութեամբ == և մե-
ծաւ զաւրութեամբ

222. յարձակէին երկրքիսն == յարձա-
կէին

223. երկոցունց կողմանց == երկոցունց
կողմանցն

ամպոց շփոթելոց == ամպոյ շփոթելոյ
ճայթմունս == ճայթիսն

224. և հնչումն ձայնից == և հնչումն
մեծի ձայնին

լերանցն == լերանց
ի բազմութենէ == և ի բազմութենէ

225. Նա և ի բազում սուսերացն շո-
ղալ == նա և ի բազում շողալոյ սուսե-
րացն

յերկնուստ == յերկնից
նվ իսկ է == ով իցէ

226. զմեծամեծ == զմեծ

206

227. որպէս կոփիւնք == որպէս զի կո-
փիւն

աղեղանցն == աղեղանց

220. Բ. իբրեւ այսպէս պատրաստեին —
Գ. Գ. Ե. Է. (ԻԱ) պատրաստեցան:

221. Բ. Գ. Գ. Ե. երկուքեան կողմանքն,
սրտմուռեամբ և մեծաւ բարկութեամբ:

222. Բ. — Գ. Գ. Ե. արձակէին:

223. Բ. Գ. Գ. Ե. Ե. յերկոցունց կողմանցն:

224. Բ. Գ. Գ. Ե. և ձնչումն ձայնիցն:

225. Բ. Նոյն և ի բազում շողալ սուսե-
րացն — Գ. Գ. Նա և (ԻԲՇԱ):

226. Բ. Գ. Գ. Ե. Ե. Այլ:

227. Գ. որպէս փոփիւնք [զրչի սխալ ան-
շուշտ] — Ե. (Ո) զի կոփիւնք:

228. Գ. Գ. զեռել սկսան:

229. Բ. Ե. — Գ. Գ. [Զունին]: — [Իմ
քովս գտնուող Հայկազանին մէջ իբր ատանձին
ոճ ատնուած այդ մասը՝ մեղանով աւրուած է,
զուգէ Բագրատունւոյ ձեռքով, քանի որ իրենք

շտապ մեծի տագնապին == զշտապ մեծի
տագնապի

տարակուսանացն == տարակուսանաց
զանգիտեալ զունդն Պարսից == զանգի-
տեալ զնոյն պարսից

228. զեռալ սկսան == զեռալ սկսան

229. ձի ի վերայ առեալ յարձակէին
== ձի ի վեր առեալ յարձակէին

230. բախեալք ընդ միմեանս, յերկու-
ցունց կողմանց == բախեալ զմիմեանս եր-
կոցունց կողմանցն

անկեալ == անցեալ

դիւթաւալ == դիթաւալ

231. մեծ տագնապի == մեծի տագնա-
պին

232. և տեսանէր զընտիր ընտիր քաչ
նահատակաց Պարսից զօրուն == տեսանէր
զընտիր ընտիր նահատակաց զաւրուն պար-
սից

207

գնդին. մեծաւ ուժով == գնդին. իսկ
քաչն վարդան մեծաւ ուժով

233. զաջ թեկ Պարսից գնդին == զաջ
թեկ գնդին պարսից

ի վերայ հասուցանէր == հասուցանէր
ի վերայ

234. քակեալ == քակտեալ

235. Մուշկան Նիւսաւաւուրտն ==
Մուշկան Նիւսաւաւուրտ

236. քակեալ զմանս տեսանէր ի գնդէն

կը համարուի քովինս: Իսկ Եւրոպական Թարգ-
մանութեանց մէջ՝ օրինակի համար Վապարա-
ճիին, Լանկուային և Քաբբելլեդիին՝ գրուած
է սոսկ ձիով:]

230. Բ. յախեալ զմիմեանս յերկոցունց կող-
մանցն: — Գ. Գ. [Բ ընդ միմեանս (Յ) կող-
մանցն: — Ե. յաղիւստ (ՁԵԱ):

231. Բ. Գ. Գ. Ե. Ե. մեծի տագնապի:

232. Բ. Գ. Գ. Ե. տեսանէր զընտիր ընտիր
քաջ նահատակաց պարսից զօրուն:

233. Բ. Ե. զաչ թեկ. Ե. — Գ. Գ. (ՁԹ)
զնոյնին. Ե.:

234. Բ. Գ. Գ. Ե. Ե.:

235. Բ. Ե. Ե. — Գ. Գ. Ձ. Մուշկան Նի-
սաւաւուրտ:

236. Բ. Ե. զմանս քակեալ տեսանէր ի
գնդին հայոց — Գ. Գ. քակեալ զմանս (ՏԻԳՆ):

Հայոց — քակտեալ տեսանէր զովանս ի Հայոց գնդէն

Վասն որոյ — վասն այնորիկ

237. զգորս Արեաց — զգաւրսն աշ- բեաց

որք զտեղի — որ զտեղի

238. առ յոյժ Թանձր անկեալ դիա- կանց — առ ի յոյժ Թանձրանոյ դիա- կանցն

239. Մուշկան Նիսալաւուրտն, մնայր գաղտնացն Արտաշի, որ ի վերայ զազա- նացն նստէր ի բարձր դիտանոցին և կամ իրրև յամուր քաղաքին, և ի ձայն մեծ զալարափողոցն զիւր գունդոն — Մուշկան Նիսալաւուրտ որ ի վերայ զազանացն նստէր ի բարձր դիտանոցին իրրև յամուր քաղաքին, ի ձայն մեծ զալարափողոց զիւր գունդոն

208

240. Վարդան Խորվիք քոչ նիզակակ- ցօքն — Վարդան Խորաշունչիւր նիզա- կակցաւքն

241. ի տեղուջն գործեաց, յորում տեղուշ և ինքն խկ արծանի — ի տեղ- ւոյն գործէր, յորում տեղիւշ և ինքն ար- ծանի

և մօտ առ երեկս — և առ երեկս

242. օրհնասց մահո՛ւ հստանկին, մա-

նաւանդ — աւրհասք մահու, մանաւանդ
243. ի Թանձրութենէ դիականց — ի Թանձրութենէ անկեալ դիականցն

մայրաւորաց — մայրեւորաց

244. զբեկումն նիզակացն և զխորտա- կումն աղեղանց — զբեկումն աղեղանց և զխորտակումն նիզակաց

245. վասն այնորիկ խկ ոչ կարեին կալ — վասն այնորիկ խկ ոչ կարեին կալ

246. ի վերայ սուրբ մարմնոյ — ի վերայ մարմնոյ

247. և սաստիկ խուճապ տազնապի եր կողմանցն երկոցունց անկելոց — և ի սաստիկ խուճապ տազնապի երկոցունց կողմանցն անկելոցն

և որք մնացեալքն էին — և որ մնա- ցեալքն էին

209

248. լինէին ի լեռնադաշտս — լինէին ի լեռն և ի դաշտս

դարձեալ միւսանգամ — դարձեալ ան- յրեւն միւսանգամ

արեգականն — արեւոսն

249. ծաղկալից դաշտոն դառնային յոր- դաշտստն արեանց բազմաց — ծաղկա- լից դաշտն դառնային ի գոյն յորդաշտս արեանց բազմաց

զմնչիւն խոցելոցն — զտնչիւն խոցե- լոցն

— Ծ. Երեք օր. ի գնդիկն

237. Բ. Գ. Դ. Ե. զգորսն արեաց

238. Բ. Ե. — Գ. Գ. առ յոյժ քանձր ան- կեալ դիականցն — Ծ. Մի օր. առ ի յոյժ Թան- ձրանոյ դիականցն

239. Բ. Մուշկան Նիսալաւուրտ, Մայր գա- ղանացն արտաշէր. որ նստէր ի բարձր դի- տանոցին, և ի ձայն մեծ զալարափողոցն՝ զիւր գունդոն — Գ. Դ. (Մ) նիսալաւուրտ (ՄԳ) ար- տաշէրի (ՄՆԻԲ) և յամուր քաղաքի (ԵԻԶՄ) գալ փողոցն՝ (ԶԳ), — Ե. (ՄՆՄԿՄՆԻԲԻ) իւրն. յա- մուր քաղաքի. և ի ձայն (ՄԳԶԳ), — Զ. (ՄՆՄԳ) Արտաշէր, որ ի վերայ նոցա նստէր (ԻԲԿ) իւրն. յամուր քաղաքի, և ի ձայն (ՄԳԶ) գունդոն — Է. [Կը տարբերի մեր Գրչազորն դիմացի տպագրէն՝ քաղաքի բառով] — Ծ. Մի օր. որ նստէր ի բարձր դիտանոցին իւրն. յամուր քաղաքի. Այլ օր. որ նստէր ի բարձր և յա- մուր քաղաքի:

240. Գ. Դ. Վարդան իւրով քաջ նիզակակ- ցօքն

241. Բ. Ե. գործէր ի տեղույն, յորում տեղուշ. Էն. — Գ. Դ. ի տեղույն. Էն. տեղուշ. և այլն:

242. Բ. Ե. — Գ. Դ. օրհնասք մահու, մա- նաւանդ — Ծ. Երեք օր. օրհնասք

243. Բ. Գ. Ե. — Է. ի քանձրութենէ ան- կեալ դիականցն — Ծ. Այլք. անկեալ դիականցն

244. Բ. Գ. Դ. զբեկումն նիզակացն և զխոր- տակումն աղեղանցն

245. Բ. Գ. Դ. Ե. վասն այնորիկ և ոչ կա- ղիկն խկ կալ

246. Բ. Ե. Է. ի վերայ սուրբ մարմնոց

247. Է. [Կը տարբերի մեր Գրչ. ին դիմացի տպագրէն անկելոցն]

248. Գ. Դ. չինկին ի լեռնադաշտս — Ե. Է. (Լ) ի լեռնադաշտս

249. Բ. Գ. Դ. Ե. ծաղկալից դաշտն դառ-

250. զմոնչիւնս = զմոնչիւն

251. զթաւալզուր = թաւալզուր

252. ի վերայ սիրելեաց = ի վերայ սիրելեացն

253. զաշխարհումս մերձաւորաց = զաշխարհումս մերձաւորացն

254. և կողմ էր = և կամ կողմ էր

255. երկողքին կողմանք = երկողքեան կողմանքն

210

256. ոչ ոք գոյր այնուհետև ի մէջ գլխաւոր = ոչ ոք գոյր այնուհետև զգլխաւոր

257. ժողովէին զունդն = ժողովին զունդը

258. որ ապրեցան, քան թէ որ մեռան = որ ապրեցաւ, քան թէ որ մեռան և հասնալ անկանէին = և հասնալք անկանին

259. և բռնանային ի վերայ բազում գաւառաց և բերդից, զոր ոչ ասնայ իսկ ոք կարէր: Եւ այս անուանք են քաջ նահապետակացն՝ որ անդին ի տեղուց կատարեցան: Յազգէն = և բռնանային ի վերայ ամուր գաւառաց: Եւ այս են անուանք քաջ նահապետակացն: Յազգէն

Շարադարիկ

Հ. Ղ. ՏԱՅԵԱՆ

ՓԱՐԻՋԵԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԿՈՒ ԵՐՁԱՆԱԿԱՐՏԵՐԸ

ԵՒ

ՏԱՂԱՆԴԱՌՈՐ ԵՐՈՎԱՆԿԱՐԻՁ Պ. ԱՐՄԷՆ

ԵԱՊԱՆԵԱՆ

Ինչպէս յայտնի է, Տարսնոյ չքնաղ երկրիւր, զոր բնութիւնը օժտած է անչափ գեղեցկութիւններով, մեր Դպրութեան համար ալ նպաստաւոր եղած է, տալով նըշանաւոր գործիչներ. օրինակ անմահ Մովսէս Խորենացին, որպէս և եղբայրն Մամբրէ վերձնողը, Դաւիթ անյաղթ կոչուած իմաստասէրը, Մեսրոպ Մաշտոցը, և այլն:

Բայց երգեցողութեան և ձայնի մասին ալ գերագունապէս արտադրիչ կեդրոն մը եղած է Տարսն. օրինակ Խաչատուր վարդապետ՝ հոգեգրաւ «Խորհուրդ խորին»ի հեղինակը, Ասողիկ կամ Ալախօսիկ, և այլք:

Եւ նոր ժամանակներու մէջ՝ Մշեցիներուն մտքին մէջ տակաւին թարմ է յիշատակը Դանիէլ վարդապետին, որուն հրեշտակային ձայնին հոգեցունք ներգործութիւնը պատճառ կ'ըլլայ եղբր յղութեան վիճակի մէջ գտնուող Տարսնուհիներուն տարածած մայրութեանը, իսկ ներկայապէս՝ Մշոյ մէջ իւր հիմնալի ձայնովը աւանաւոր է Յակոբ վարժապետին աղջիկը, որուն ձայնին քովը, կ'ըսեն լսողները, կը նուազի տիեզերահռչակ Գարուզոյին ձայնը:

Ահա այդ երկրին և այդ ցեղին ծնունդն է Պարոն Արմենակ Դան - Մուրաթեան Մշեցին, որ այս տարի իւնիս առաւ փաւրիզ Conservatoireին, ի մէջ ուրիշ մրցանակներու, Առաջին Մրցանակը Օպերայի (Premier Prix d'Opéra), աւելցնելով այդպէս յաջողութեան նոր դրաւ մագլուխ մը իւր արդէն ունեցած բնական դրամագլխին վրայ:

Voix divine (աստուածային ձայն),
voix de séduction (հրապուրող ձայն),

նային ի յորպանութեամբ. ևն.:

250. Բ. Գ. Դ. Ե.:

251. Բ. Գ. Դ. Ե. Մի օր. զրաւադրուր — Ե. Այլ օր. թաւալզուր:

252. Բ. Գ. Դ. Ե. — Զ. Ե. սիրելեաց:

253. Բ. Գ. Դ. Ե. — Զ. Ե. զաշխարհումս մերձաւորաց: — Ե. Այլ. քաջխարհումս:

254. Բ. Գ. Դ. Ե.:

255. Բ. Գ. Դ. Ե. — Զ. Ե. երկողքին կողմանքն:

256. Բ. Գ. Դ. Ե. ոչ ոք գոյր այնուհետև ի մէջ գլխաւոր:

257. Բ. Գ. Դ. Ե.:

258. Բ. Գ. Դ. Ե. որ ապրեցան, քան որ երէ մեռան: — Ե. Այլ. քան որ երէ. մեռան:

259. Բ. Ե. և բռնանային ի վերայ բազում գաւառաց և բերդից, զոր և ոչ ասնու իսկ ոք կարէր: Եւ այս են անուանք քաջ նահապետակացն՝ որ անդին ի տեղուց կատարեցան: Յազգէն — Գ. Դ. (կը տարբերին Բ. Ե.էն բերդաց բառով):